

Илустрисане Време

БИБЛИОТЕКА
ГРАДА БЕОГРАДА

Бр. 4 — 22 III 1930 — цена 4 дин.

Поштарина плаћена у готову

КРАЉ. ДВОРСКИ
ЛИФЕРАНТИ

Ј. Ф. ВШЕТЕЧКА АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО

Фабрика шпиритуса, коњана,
ликера и рума. Трговина вина.

Велика пецара ракије и
клековаче, парни млин.

Телефон бр.
141

Телеграми:
„Фабрика шпиритуса“

ИЛУСТРОВАНО ВРЕМЕ излази сваке суботе. — Претплата: за Краљевину Југославију: месечно дина. 14.-, тромесечно дина. 40.-, полугодично дина. 60.-, годишње дина. 120.-
За иностранство: полугодично дина. 800.-, годишње дина. 1600.-. Појединачно број 4 динара. — Огласи по тарифи. — Рачун код Поште. Штеднишнице бр. 52.804. — Редакција и
администрација Поешарева 4-6. — Телефон и телеграми „Илустровано Време“, Београд.

Главни уредник Миливој Предих — Власник, издавач и штампар, за Штампарско Издавачко Предузеће „Време“ Акц. Друштво
Милутин С. Стевановић, Богојављенска 5.

ПРВА СРПСКА ПАРНА ПИВАРА

Спољни изглед фабрике

Парна пивара
Ђорђа Вајферта
основана је 1873.
год. Обновљена
је 1922. год. када
су донесене нај-
модерније
машине.

*

Акционарски
капитал износи
30.000.000 дин.

Годишњи је капацитет пиваре 150.000 hl, а
највећа производња пада на 1927-1928
годину, када је произведено 115.000 hl.

Парне машине
600 Н.Р.

Два електрична генератора
од 400 киловата.

ЂОРЂА ВАЈФЕРТА БЕОГРАД

Велике варионице које могу за 24 часа да произведу 750 хектолитара пива

Кондензатори за лед од 400.000 калорија

Хумор

Господин који тражи авантуре

Од како је још пре осам година изишао из гимназије Жил Крустијон је стално желео да направи познанство са каквом отменом женом.

Тог дана изишао је одлучан да савлада своју стидљивост и да приђе првој дами коју буде срео. Пет минута после ове одлуке Жил је већ пратио једну плавушу, која баш није била много лепа. Али се он тешио да ће у толико лакше успети.

Оближњи излог једног ортопедисте изгледао му је као поручен за његову изјаву.

Он убрза корак, пређе даму и састави у себи одлучну фразу, која је имала да означи почетак ове везе. Требало је на сваки начин наћи нешто духовито. Плава дама се приближавала. Жил се значајно насмеши и рече поверљивим тоном:

— Данас је врло лепо, госпођо.

Она се правила да не чује. Жил који је добро познавао жене, пошто је прочитао сва писма где де Севињи, схватио је да је то само лукавство. Стварно дама није изгледала нимало уверљива. Он је дакле ипак постигао значајан резултат.

Ах, уздахну он, кад човек помисли да сам још пре осам година могао урадити ово исто!... Изгубио сам толико времена.

На тргу Св. Тројице, плава дама уђе у аутомобил Басинол—Ботаничка Башта. Жил уђе за њом.

Успут је постајао све интимнији са дамом. Код сваког потреса аутобуса он се љубазно насмешлио. Кад би се њихови погледи сусрели она би наглаго окренула главу. Жил је мислио да она то чини из обазривости да не би сувише отворено истичала њихове односе.

Дама сиђе код Француске Комедије, и упуту се ка каси. Жил то исто, и како су се нашли лице у лице пред вратима, он схвати да је потребно да одмах нешто каже. Није више оклевао већ јој рече тајанствено, и полу-гласно:

— Ја мислим, госпођо, да ће данас па-
дати киша.

Плава дама га за тренут погледа не трепћући. Затим љу-
тито уђе у аутобус Батинол—Клиши—О-
деон. Код Сен-Жер-
мен-де-Пре она уђе у
аутобус Гар-ди-Нор-
Монпарнас. Жил је
већ био спреман да
поднесе све жртве. У
својој машти већ је
замисљао себе са
младом дамом у ка-
квом напарфимисаном
будуару. Зато и он у-
ђе опет у аутобус.

У седам сати за-
стаде испред куће бр.
370 у улици Ла Фајет.

Педесет до шездесет пута покушао је
да ступи у разговор са дамом. Она је
само ћутала, али га није отпратила ника-
квом оштром реченицом. Ко ћути тај при-
стаје. И он је схватио да је као галантан
човек дужан да продужи своје удварање.
Пошто је ишао доде за њом он пође и уз
степенице ове куће.

Жил се толико ослободио да је ухватио
даму око струка. Она се истрже и руком
му даде знак да је остави на миру. Али
Жил се није дао преварити овим маневри-
ма, које све жене употребљају у послед-
њем часу, и зато је продужио за њом све
до четвртог спрата.

Побеђена и дирнута свакако оволиком
љубављу, она отвори врата, уведе Жила у
салон, и, једним покретом руке позва га
да седне.

Крустијон се горко кајао што је до са-
да толике године пропустио. Он је увидео
да је, са мало смелости, лако успети. По-
сле неколико тренутака плава дама уђе у
салон. У руци је држала малу таблицу на
којој је кредом било написано:

— Идите до ђавола, ја сам главо-нема!
Макс и Алекс Фишер.

— Познајеш ли ши Београд?
— Како га не бих познавао. Сваке недеље
одлазим на десетак дана.

— Шта ти носиш?
— Купио сам мејшар и још шифа за одело.
— Па шта ћеш са мејшар и још, што је
мало за одело.
— Хоћу да направим домаћу хаљину.
— Па ипак је мало.
— Није. Ја сам код куће мањи од макова
зрна.

— Зар се не бојиш да вам украду наки-
ше? Осматрајте их све у излогу преко целе
ноћи.

— Не. Ја свако вече пре него што за-
шворим радњу мејшнем у излог највише:
„Имитације“ свака 5 динара.

— Када сиће ми продали овога байагаја
уверавали сиће ме да одмах говори све речи
које ма и једаншћу чује.

— Нисам вас слагао.
— Па зашто онда не говори?
— Глуп је.

— Ао, Јоцо, гледај како смо сребрни! Можда ћеш ишао наћи
тај део што смо изгубили.

У АТЕЉЕУ

— Оваку слику никада више нећу израдиши.
— Немојше бићи десимпшиа.

— Господине комесаре, дошао сам да пријавим да
су ми од пре неки дан почели сивизаји ирешће имма.
— На кога сумњаш?
— Немам што да сумњам. Знам јачи мој кројач.

Илустровано Време

БРОЈ 4.

БЕОГРАД, 22. МАРТ 1930.

1. ГОД.

Н. В. Престолонаследник Петар, Старшина Сокола Краљевине Југославије

Са свих страна

РУМУНСКА КРАЉИЦА МАРИЈА посетила је Александрију, заједно са својом ћерком принцезом Илеаном. С лева на десно: румунски посланик г. Лаховари, принцеза Илеана, Краљица Марија и Сулфикар паша.

Смрт Примо де Ривере

УНИШТАВАЊЕ АМЕРИЧКИХ СУМАРЕНА

У ратно пристаниште у Филаделфију доведено је 13 америчких подморница, које ће обих дана бити уништене. Ове подморнице саграђене су 1917 год., а према новоме закону о набавној конвенцији имају бити уништене после 13 година употребе.

16. о. м. умро је у Паризу бивши шпански диктатор Примо де Ривера у 60-тој години. Умро је од срчаног напада.

Пред променом владе
у Шпанији

Генерал Мартинез Анидо

Према вестима из Мадрида, кабинет г. Беренгуера биће ускоро приморан да демисионира и замењен владом генерала Мартинеза Анида, који је био министар унутрашњих дела у влади Примо де Ривере. Генерал Анидо је познат као човек велике енергије и одлучности.

Међународна метеоролошка станица у Швајцарској на вису Јунгфрау на висини од 3500 мет.

НОВОСТИ ИЗ АВИАЦИЈЕ

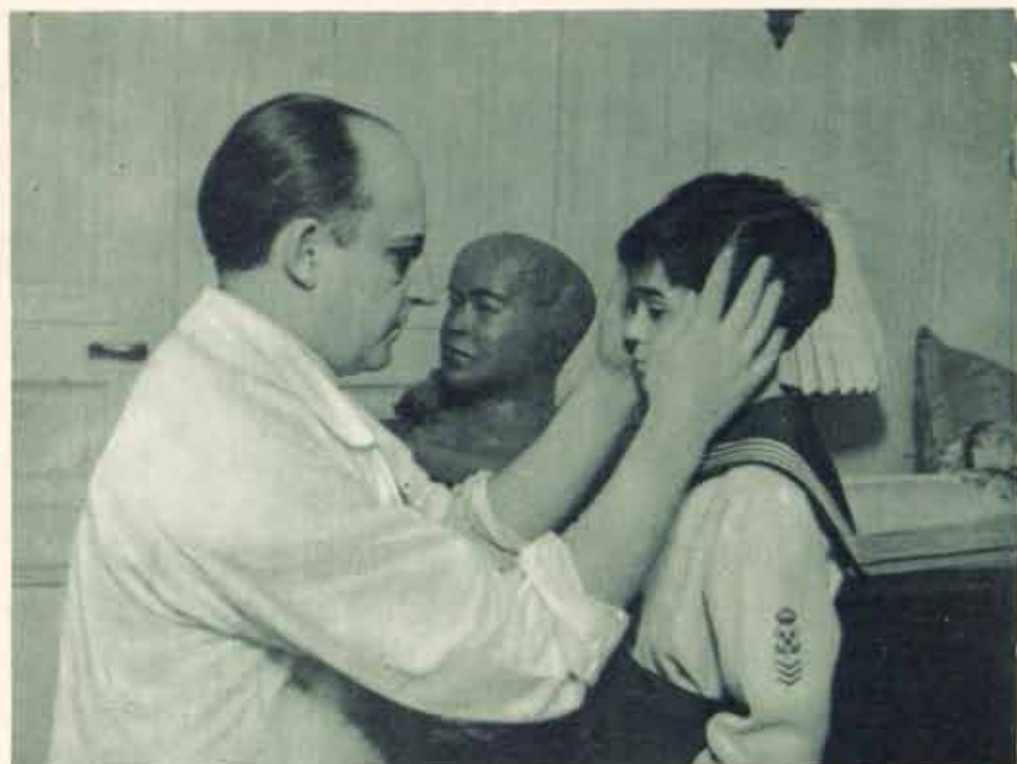

Обртница за авионе. — На аеродрому у Кројдону у Енглеској саграђен је један новитет у авијацији: обртница за авионе. Обртница је иста као и она за локомотиве, али не служи за окретање авиона, пошто

се они могу окренути и својим покретним сретствима, већ се употребљава за регулисање бусоле. Аероплан се окреће све док игла у бусоли не буде тачно према северу, па се игла затим учврсти.

Деветнаестогодишња авијатичарка Елениор Смајт тукла је у Америци женски рекорд висине, попевши се на 9150 метара. На тој висини један део мотора био се замрзао и изада авијатичарка имала је само толико времена да мотор доведе у ред и апарат упути за спуштање, па се затим онесвестила. Дошла је к себи тек на 1000 метара над земљом.

СЛЕПИ ВАЈАР

Г. Скапини моделира

Највећи чешки историјски романописец Алоис Јирасек умро је у Прагу 12. о. м. у 79 година

Госпођица Пек

Госпођица Лиете

Г. Жорж Скапини, члан француског парламента, адвокат и чувени трибун, који је ослепео у рату, и ако слеп, велики је вајар. Код њега је веома развијено чуло пипања, помоћу кога моделира исто тако добро, као и остали скулптори. Скапини је чувен и по речима које је изговорио у парламенту: „И ако сам изгубио оба очна вида, нисам толико слеп да не видим потребу зближења француског и немачког народа.“

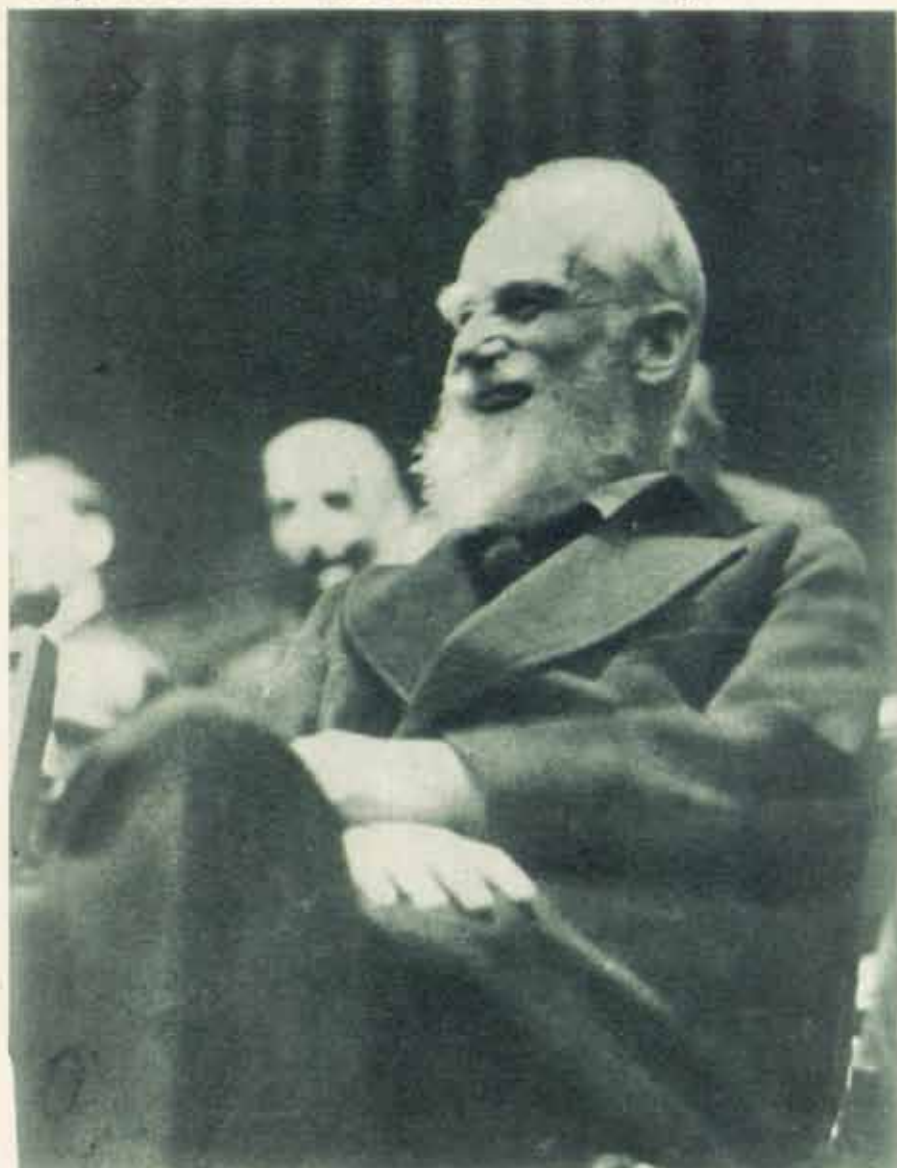
Краљица Париза

Париз је изабрао своју краљицу над краљицама. Поред ње изабране су и две почасне даме. За краљицу је изабрана гца Колет Шение, краљица петог арондисмана, а као почасне даме изабране су гце Алфреда Пек, из дванаестог арондисмана и Елена Лиете, из првог арондисмана.

Госпођица Колета Шение

Уграбљен снимак Бернара Шоа

Чувени енглески писац Бернар Шо, који је нашој публици познат не само као књижевник, већ и као посетилац нашега Приморја не боли да се фотографише и тешко дозвољава да га ко сними. Горњи снимак је украден у једном позоришту.

Круп и Тисен оптужени за белеиздају

Тисен снимљен у Кану

Ото Леман, написао је „Првену књигу о индустрији оружја“, у којој доказује да су фабрике Круп и Тисен за време рата тајно лиферишале оружје Енглеој. На основу овога тврђења обојица су оптужени за белеиздају.

Дресирани крокодили

Познати дресер Вал успео је да дресира велики број крокодила, који су досада познати као животиње које се не могу дресирати.

ОВОГОДИШЊИ МАНЕВРИ ЕНГЛЕСКЕ ФЛОТЕ

(Специјални снимци из
„Илустровано Време“)

Носи за Командовање на адмиралском броду

Адмиралски број „НЕЛСОН“ при улазу у
Белују пристаниште Мале, где је адмирал
утврдио план о комбинацијним маневрима
између средоземне и атлантске флоте.

Оклопњача „РОДНЕЈ“
на пучини

За време ма-
невара. Паљ-
ба из топова
од 16 цолова

Соколска академија

Њ. В. Престолонаследник први пут на соколској академији

Под урнебесним клицањем малих и великих сокола и мноштва публике ушао је у недељу 16. о. м. Њ. В. Престолонаследник Петар, врховни вођа југословенских сокола у дворску ложу Народног позоришта у Београду. Ово није само прва посета соколске академије већ и Његов први долазак у Народно позориште. Он је заузео своје место у ложи, с десне стране своје мајке Њ. В. Краљице Марије.

Пре вежби г. др. Рибар изашао је на бину са старешинством друштва и поздравно Њ. В. Краљицу Марију и Њ. В. Престолонаследника Петра, који су већи део програма провели у Краљевској ложи, а затим и Соколе, од којих су били присутни готово све београдске старешине, међу којима су се видели и г. Ганга и г. Ђ. Пауновић. Г. Рибар је прво ускликнуо, заједно са старешинством:

— Нашем дичном старешини сокола Краљевине Југославије соколски поздрав: здраво!

Цела сала, заједно са старешинством, узвикнула је громки поздрав. Из ложе чуло се јасно како Престолонаследник живо узвраћа:

— Здраво!

Њ. В. Престолонаследник при изласку из нар. позоришта.

Не памти се скоро да је народно позориште било тако дупке пуно као тога дана. Највеће допадање код публике изазвале су бежбе мушког и женског соколског подмлатка. Било је ту и малих дама са сунцобранима, које су изводиле беспрекорно своје ритмичке игре, и малих војника с пушкама, који су се држали као маторци.

Мушки и женски нараштај избео је своје тачке на опште дивљење.

Три моменти из вежбања Сокола на II Академији

Загрейчани на Свесловенском балу у Београду

Данасице слику групе која је на Свесловенском балу приказала сватовску игру. На слици се обичени у народне ношње, поред седења налазе: средњи начелник загребачког среза г. Хулаћ са ћерком, Блаженком, која представља младу; г. Хитреца младожењу; затим, познати јављачи песама „Жми-г-ген“, гђа Аница Диповић; г. средњи лекар г. др. Крајчић са ћерком Ивом; лекар др. Марић; с. гђа Викторија; др. Драго Вајнбергер; професор гимназије г. Милан Јанковић као баријатар; уметница гђа Милић; гђа Лековић; општински бележник г. Гумановић г. Штећин и остали. У народној ношњи шумадинског селана, на слици се налази гост групе г. Лаца Стојановић.

Шумадинци враћају посету Загребу

Госпођица Блаженка Хулаћ и г. Хитрец као младоженци

„Светлост“ омладинско културно-просветно удружење у селу Бивољу код Крушевца организовало је у циљу међусобног упознавања србијанског и хрватског сељака, једну турнеју у Загреб и хрватска села. Око 80 сељака из Бивоља и других села из ближе околине Крушевца са г. Храниславом Томићем, свештеником и г. Алексом Коматовићем, уредником крушевачке „Југославије“. Селаци су отпутовали за Загреб у понедељак у вече. У Загребу су се задржали два дана. Хор „Светлости“ приредио је ту и један концерт. Потом су обишли нека од ближњих села у околини Загреба, где су били гости хрватских сељака.

КОКАКО ЗАШТО

1. Кад је основана наша Војна академија?
2. Кад су код нас основане прве набављачке задруге?
3. Кад је основана прва српска глумачка школа?
4. Кад је основана Народна одбрана?
5. Који је наш најстарији манастир?

Одговор на 106 страни.

Нови Београд

Поглед на Саборну цркву с новог Министарства саобраћаја

Прошла деценија претставља несумњиво најинтереснији период у изградњи Београда. За десет послератних година Престоница се нагло подигла и нарочито развила. Многе улице старог Београда потпуно су измениле свој изглед, јер су на место старих кућа подигнуте модерне палате; а на њивама и лединама околине предратног Београда изграђене су нове улице и нови квартали.

О великој грађевинској делатности у Београду најбоље сведочи статистички подаци, мада они нису тачни, јер су се периферија и околина Београда изван старог атара подизали без грађевинске контроле. С одобрењем и контролом грађевинског одбора подигнуто је у Београду за првих десет послератних година, од 1919.—1928., укупно 3019 зграда на површини од 525.319 кв. м., а у укупној вредности (само грађевина) 1.851.272.136 динара.

Поменутих 3019 зграда, подигнутих од 1919.—1928., имају укупно 9494 стана, или 28.048 соба, 9150 кујни, 1129 дућана, 55 кафана, 207 сала, 5293 купатила. Најјача грађевинска делатност је била у 1923. и 1924. години, а од то доба опада. За ово време највише зграда подигнуто је у варошким кварталима.

Поглед на Двор с Министарства финансија

**ХОТЕЛ
„ИМПЕРИЈАЛ“**
ПРВОКЛАСНИ РЕНОМИРАНИ ХОТЕЛ

БЕОГРАД
ВАСИНА УЛИЦА
ТЕЛЕФОН 11-43

Трамваји бр. 1, 1а, 3, 7;
У непосредној близини Универзитета.

Поред доброг броја чистих удобних соба, располаже са четири модерно уређене елегантне белике сале у бези са кафаном те је особито подесан за свадбе, друштвене славе, заједничке бечере, банкете забаве итд. Одлична српска и страна кујна као и првокласна пића чубени су и добри познати елити Београда и унутрашњости. Свакодневни концерти дају п. посетиоцима пуни комфор београдског хотела.

СОПСТВЕНИК
МИЛАН МИШИЋ

Ново подигнута државна надлешница

Таман је Мишко (медв) хтео да Ацка (магаре) пажљиво и згодно намести на једно седиште, — кад се онај човек из врзеног кола опет развија:
„Дед — журите се!“

Тако се наш Мишко нађе заључан у возу који поче да се пење уз брдо. Нађе се на непознатом путу и против своје воље. Тај воз се стално дрмусао, и Мишко се бојао да ће сваког часа пасти с клупе.
„Охо!“ рече Ацко (магаре). „Жао ми је што ћеш ето и ти сад морати ићи са мном, јер воз се већ хренуо — жао ми је ако ти то тешко пада!“

„А куд ми ово сад идемо?“ запита га Мишко.

„Па ево, да ти објасним“, рече Ацко — „Него седи најпре ту до мене“.

Како зашто

1. Војна академија, под именом Артикалска Школа основана је 6. септембра 1850. године у Београду.

Претеча јој је била војна школа која је основана још за време Кнеза Милоша 1837 г. прво у Пожаревцу а затим у Крагујевцу.

2. Прва Потрошачка задруга основана је пре 60 година за време рада Светозара Марковића, али је била краткога века.

Међутим тек од 1900 године појављује се, прво по селима, набављачке задруге сличне данашњима.

3. Прва српска глумачка школа основана је у Београду 1870. године. Предмети који су се предавали били су: глумљење, српска и туђа књижевност, српски језик, певање и музика, мачевање, гимнастика и јвање. Школа је имала око 40 ученика у ученица и радника је свега 8 месеци.

4. Народна одбрана основана је почетком новембра 1908 године.

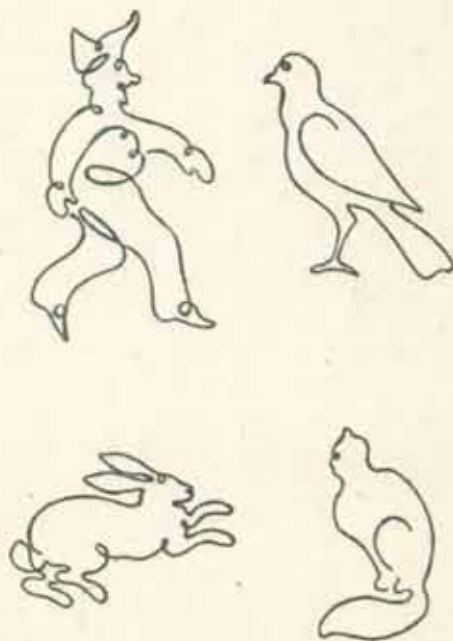
5. Најстарији наш манастир је Свети Наум, посвећен Св. Арухангелу, на јужној обали Охридског језера. Своје име добио је по оснивачу Св. Науму, који га је основао 905 године у доба примања хришћанства.

Ив. Ив. В. В. Кнезови Александар (лево) и Никола, синови Ив. В. Кнеза Павла на пролећном суну на Авали.

За мале цртаче

Оптичка обмана

Нацртајте обе слике једним потезом. Ово можете извести црним концем или писаљком. Када се црта писаљком главно је не подизати писаљку с хартије док цртеж не буде добрешен.

— Мама, да ли уши спадају у лице или у врат?
— Зашто питаш?
— Зашто питаш си ти Лизи казала да ми ойере лице, а она ми ойрала и уши.

Узмите три траке од беле хартије једнаке дужине али тако да једна од њих буде упола ужа од оних осталих. Укрстите сад оне две траке исте дужине и тамо где се секу поставите вертикално ону ужу: изгледаће вам ова сад знатно дужа.

А ако поставите две шире једну поред друге а између њих положите ужу, тако да све заједно образују слово И, ужа трака изгледаће вам краћа од других.

У оба ова случаја наше нас очи варају, јер ако све траке поставимо једну поред друге уверићемо се да су исте дужине.

ДВА ПОЉУПЦА

На периферији Београда тамо где се завршавају ниле ограђене баштама и где почињу кућице најсиромашнијих, живи стари учитељ Срета са својом унуком Верицом.

Верица нема ни оца ни мајке. Тага јој је погинуо неколико дана после њеног рођења у борби на фронту, а мама је умрла одмах после рата. Деда јој је био отац и мајка, па га је зато она још више волела и слушала. Све што јој је он говорио Верица је памтила па је тако постала паметна и добра девојчица.

Они нису били богати. Верица није имала много играчака, али је добила

мали радио апарат од богатог суседа чија је кућа била недалеко, на једном лепом брежуљку. За њу је та кутијица значила цео свет: слушала је приче, певање, музику, по њој је дотеривала кућни сат, пратила предавања за децу.

Једнога дана, баш кад је слушала причу о Алиси у подземном царству и баш кад је прича била најинтерес-

антнија, радио стаде. Неколико секунда после тога чуо се глас спикера (тако се на енглеском зове човек који се први јавља слушаоцима):

— Ало, ало! говорио је он. Овога тренутка десила се несрећа у једном селу педесет километара далеко од Београда. Сурвала се стена и тешко ранила једног малишана. Лекар који се десио у близини јавља телефоном да се дете може спасти, али су потребни неки лекови и хируршки инструменти и то што пре. У селу има кола, али док кола стигну и врате се биће доцкан. Ако неко од наших слушаца има аутомобил, а хтео би да учини добро дело нека нам се само јави телефоном. Помислите да је у питању живот једнога детета и да само брза помоћ вреди.

Верица је плакала. Њено добро срце сирочета није могло да чује за туђу несрећу а да не задрхти.

Прошло је неколико минута. Радио се понова јавља. Нико није одговорио на први позив. Малишан се бори с душом. Умреће.

Верица је скинула слушалице. На лицу јој се видело да је њена мала, паметна главица нешто одлучила. Капу и капутић брзо је нашла, обукла се и потрчала уз брег богатом суседу. Он има ауто, он може помоћи. Дрхћући је зазвонила, а док је причала о несрећи гушила у сузама.

Добри сусед ју је разумео. За неколико минута добио је име места где се несрећа догодила, добио је из болнице што је требало и велика кола у којима је седела и Верица, јурила су што су брже могла друмом.

За један сат били су у селу. Лекар је одмах извршио операцију малишан је био спасен.

Дуго после повратка у Београд Верица је осећала на својим образима два пољубца. Пољубили су је малишанови родитељи, али се њој чинило као да их је добила с неба, од свога тате и маме.

То је ојетх учинила мачка! Где ли је?

Досетљиви чобанин

(Слика без речи.)

Модна

ДАМЕ У МУШКОМ ОДЕЛУ

Париски модни капацитет Лисие одавно већ прориче да ће даме најзад усвојити мушки крој одела, као практичнији. Он од тога промишљања никако не одустаје и за ову сезону већ је спремио неколико модела. Отпочео је прво с моделима за спорт, како би ову моду лакше увео, рачунајући да ће се даме на тај начин навићи на мушки крој и пренети саме и на остале врсте хаљина.

Овај костим је од лаке бунене тканине

Спортеки костими за даме од белог фланела са плавим свиленим свитером и црном капом. Костим погодан за јахту.

Тока од црнога сатена
(модел Мари Алфонзин,
Париз)

Сламени шешир обичен
белим жоржетом, изнутра
црна свила.

ТАЈНА АТЛАНТИДЕ

На месту земљине кугле, где се данас простира огромна дубока пучина Атлантског океана, дизало се некад велико копно, богато бујним растињем, животињама и плодним земљиштем. Становници тог континента, који је био посредна веза Европе и Америке, били су на високом степену културе, какву ни један други народ није постигао. Али, једног дана десила се страховита катастрофа. Земља се из темеља заљулала, море је из дубина узаврело и прогутало за једну ноћ цело копно, оставивши само непрегледну океанску пучину. Та тајанствена земља, која данас претставља дно Атлантског океана, звала се Атлантида.

Тако вели легенда, давнашња легенда која се вековима преноси и која се налази не само код старих народа Европе и северне Африке, него и код старих народа Америке, Маја и Ацека.

Научници већином нису сматрали ову легенду веродостојном. Међутим нека последња открића говоре у њен прилог.

О Атлантиди писао је и чувени мудрац грчки Платон. Вели Платон, да му је Сократ причао, да је упознао једног симпатичног свештеника од кога је чуо, да је у давно време један моћан народ, који је хтео да освоји Европу и Азију, напао Атину. Овај моћан народ долазио је са једног острва, чији се највећи предео звао Атлантис, а налазио се преко пута Херкулесових стубова, то јест преко пута данашњег Гибралтара. Острво је било веће од Либије, северне Африке и Мале Азије заједно.

Док је тај народ почео да осваја друге континенте, појавише се на њему ужасни земљотреси и поплаве, тако да су сви становници са Атлантиде пропали у дубине таласа.

Платон вели да су становници Атлантиде сами подизали своје храмове и палате, градили огромне мостове, ископали канал дуг око 10 километара, а широк 100 метара и дубок 30 метара, а на ушћу тог канала озидаана је велика лука, која је могла да прими и највеће бродове.

Један научник геолог, који се јако интересовао за питање Атлантиде, Француз Марсел Бадуин, учинио је у последње време извесна открића, која дају много веродостојности легенда старих народа и причи мудраца Платона.

У својој књизи о том открићу Бадуин вели:

„Необично ниска морска осека која се појавила за време еквиноција у септембру 1928. године, омогућила ми је да пријем чамцем једном гребену, који већ много година није излазио изнад морске површине, претстављајући велику опасност за морепловце малог пристаништа Авр де Ви, пред којим се налази.“

Тај гребен је од кварцита, а рибари га зову Велика стена.

Археолог се интересовао за ту стену, јер му је један морнар из оближње варошице Кроа де Ви причао, да је у својој младости, кад је гребен исто тако остао на сувом, видео на њему неке чудне урезане знакове.

Пришавши најзад гребену, Бадуин је имао велику муку, јер је његова површина била покривена дебелим слојем блата и морске траве. Али, кад је успео да то иструже, труд му је био богато награђен.

За два дана, колико је гребен био над морском површином, пошло му је за руком да сними у гипсу отиске знакове и фигуре, урезане у стени.

Кад је доцније почео да посматра отиске, видео је урезани лик једне

човечје главе, једну шољу, или сличан предмет, човечје стопало, неке знакове који личе на кљештаста писмена и три отиска копита коњског, или неке сличне животиње.

Па какве везе има све то са Атлантидом?

Детаљније студирање главе довела је научника само до те везе. Привукао је нарочито његову пажњу на овој чудној глави облик носа, мала брадица, ушиљена на дну, чуперак косе на врху лобање, општа обилност косе, која ле покривала и уши, везане у дебео чвор на дну главе, занимљиво испупчење левог образа, као да је дотични дувао у трубу, истурене уснице итд. Високо чело показивало је да је човек припадао типу брокикефалоса, то јест типу људи чија ширина лобање износи бар четири петине дужине.

И, Бадуин је нашао, да та глава готово савршено одговара профилима глава старих народа централне Америке, Маја и Ацека, нарочито у форми носа, бради и чуперку косе на врху лобање. Исте карактеристике имале су две фигуре нађене у једном порушеном античком храму у Полинку, у Мексику.

Ако су дакле заиста у давно доба, пре седам, девет или више векова, постојали исти људи, готово исте расе, на обалама Европе и обалама Америке, значи да је постојала нека јака веза између та два континента и пре Колумба. Највероватније је, да је, по старим заједничким легендама, та веза била велика и богата земља Атлантида, која данас претставља дно Атланског океана, изнад кога су се сачували само њени највиши врхови, још увек бујни и богати растињем: мала острва Азорска, Канарска, Капвердска и Мадера.

Ах.

Спорт

Емил Хиршфелд у Франкфурту тучао је рекорд у бацању кугле. Последњи рекорд дао је американац Ралф Роуз 28,003; Хиршфелд је имао 28,30 (15,56 десно и 12,74 лево).

Школа за физичку културу у Берлину. На одмору приликом вечерњих вежби.

Алан Жероо, чувени светски путник на чамцу (десно) и Анри Коше, првак света у тенису за време обогодишњег бавања у Кану

Емил
Хиршфелд

Прбакиња у пливању на леђима

Мис Елеонора Холм у Њу Јорку тукла је женски рекорд света у пливању на леђима, прешавши стазу од 200 метара за 2 минута и 58 секунди.

НОВ ЖЕНСКИ СПОРТ У АМЕРИЦИ

Летење авионом без мотора почиње се у Америци нагло претварати у спорт. У Сан Диегу основан је први женски клуб за летење и назван је именов „Ана Линдберг“. Наша слика приказује момент при повратку с летења.

Гостиовање Приморја и С. С. К-а у Београду

Пренос Ј. Н. С-а из Загреба
у Београд

играчи С. С. К-а

М. Дџурђевић

У недељу су играли Југославија—Приморје и Б. С. К.—С. С. К.

Приморје је и овог пута играло врло добро. Оба крила, нарочито брзи Југ, дала су врло добру игру. У фору обе спојке, Терчек и Слатар. У одбрани Сламић, оба бека и голман. И тим црвених је дао врло добру игру и пуцао је одлично, нарочито првог полу-времена. Ковачевић је био одличан голман, Спасојевић у старту и при шуту избрстан, док у фору Б. Живковић сјајан у пуцању и проношењу лопте. Сви остали су задовољили.

И друга утакмица је била врло занимљива. С. С. К. је играо далеко боље но на првој утакмици. Особито су Скопљанци играли врло добро прве половине, те су сасвим заслужено и водили 1:0, односно 3:2. После одмора Б. С. К. је узео мах, пошто су гости попустили, те је заслужено победио. Код С. С. К. били су одлични бекови, централф и десно крило. Код Б. С. К-а бекови Тошић и Петковић, халфови М. Јовановић и С. Маринковић, а у навали Глишовић. Голове су дали за Б. С. К. Злоковић 2, Дukiћ, Љ. Ђорђевић и М. Јовановић. За С. С. К. десно крило 2 и полулево.

С. Димитријевић

М. Илић

К. Икононовић

Судио је добро г. Паранос.

У суботу и недељу у Београду су гостовала два рећка госта: Најбољи клуб из Словеније и најбољи из Јужне Србије. Играли су против Б.С.К-а и Југославије. Више среће су имали Словенци. Обе су утакмице играли нерешено: Против Б.С.К-а 3:3, а против Југославије 2:2. Скопљанци су изгубили обе утакмице: Југославија—С.С.К. 4:0, Б.С.К.—С.С.К. 5:3. У суботу су играли Југославија—С.С.К. и Б. С. К.—Приморје. Југославија је изишла са тимом састављеним из подмлатка и резерве. Једино Лончаревић и Спасојевић били су из првог тима. Све време игре Југославија је била надмоћнија. Стално је играла пред противничким толом, али млади играчи њене навале били су потпуно неефикасни. Изузетак чини Б. Николић, који је био и најбољи играч на терену. Скопљанце је, изгледа, уплашило славно име противника те су сви играчи играли врло

растргано. Најбољи су били десни бек и централф. Судио је слабо г. Костић.

У другој утакмици приказан је много бољи фудбал. Приморје је одличан противник. Мало је фалило па да туче ослабљени тим Б.С.К-а. Сви играчи су снажни и имају добар старт. Код Б.С.К-а најбољи је био Глишовић. Бекови су такође добро извршили свој посао. Петковић је увек врло добро интервенисао, али први гол за Приморје, без сумње, његова је кривица. У нападу су доста кочили скупан рад Јовановић и Чебирац. Дukiћ је грешио што је напустио своје место на крилу и ишао често у центар. Халфлинија је прилично подбацила. Сава Маринковић се није могао после друге паузе снаћи на своме старом месту.

М. Владић

Б. Никачевић

Кришчан моменаш
преди голом Београда

Загребачки дружери
на осмашрачници

Г. инж. Јанко Шафарик,
нови председник Ј. Н. С.

Југословенски ногомет ушао је од недеље 16 о. м. у нову еру свога развоја. Тог дана на скупштини Ј. Н. С а у Загребу са 213 према 12 гласа пренесено је седиште овог нашег највишег спортеког форума у Београд. Пре почетка гласања о преносу већина загребачких, осјечких, сплитских и још неких делегата напустило је доран у

СНОЊ У АТМСИНУ

Роман

Пол Зиберер

Он престаде да говори, као да очекиваше од Мура да каже своје услове. Али он није тражио ништа. Тек што је изашао из једне тамнице, он се устручавао да за сада уђе у другу. Приметно је да Келиминан преводи оно што је он казао, пре него што је изговорио и једну реч. Изгледа да се Јерменин врло вешто ценкао; на сваки предлог, одговарао је противпредлозима; најзад, после једне бескрајне дискусије, протестовања и уверавања, посао је био свршен.

Мур је разумео да од њега траже да он редовно ради и да ради нешто и ван свога посла; иначе ће имати пуку слободу. Овај последњи разлог одлучно је; он потписа услове које је Келиминан саставио и ако га нико за то није овластио.

Тек што је Јерменин завршио своју мисију, појави се једна нова личност. То је био „секретар“ кога су више пута помињали за време разговора. Мур је приметио да се о њему говорило с великим поштовањем. Што се тиче Келиминана, који је више нагињао критици него ли хваљену, и он је делио опште поштовање. Када је опазио младога човека он ућута.

— Халеф беј! узвикну Јеврејин с радосним изненађењем.

Затим је додао да ће се важност овога споразума добити тек када га потпише секретар.

Међутим млади човек, не обзирајући се на присутне, пође право шенку, баца се пред њим на колена, па се затим полако диже са погнутом главом и испруженим рукама подуби старцу руку, коју му је сам принео чеду и уснама.

Овај поздрав, пул отмености, изгледао је нарочито свечан. Муру се учинило да је код овога човека приметно велики умор, неку нервозу, и ако то ни један знак није одавао. Она кратка сцена између старца и младога човека одиграла се као да их је нека сродна мистерија одвајала од осталог света.

Шенк је устао; привуче Халеф беја на своје груди и подуби га у образ. Тек после тога секретар је показао да је приметио присуство осталих. Он одби једним крутим гестом да прими хартију коју му је пружио Менахем ефенди и поче посматрати Мура кроз своје биставе наочари, метну му руку на раме и рече:

— Остани с нама. Бог ће нас чувати.

VI

Фигура од воска

Мур је навраћу код жене Николаја Меликова тек после осам дана. Узео је став у мањом хотелу у улици Мартир, где је вечерас на дан бекства. На првоме спрату, под Лизиним управом, било је неколико соба које су издавали сингуларним станарима. Мур се уверио да су му нова документа довољна да обезбеди детаљну егзистенцију, његов положај члана једне делегације, давао му је одговарајућу важност. Лиза је имала пуно поштовања према своме новоме станару. Што се тиче ресторатера господина Клареа, он је био сав срећан када је Мур с њиме проговорио који тренутак, у вече, при вечерњи, о ситуацији, о скуповима или о лабјинама. Морална атмосфера у о-

воме склоности била је сасвим у противности са авантуристичким почетком новог Мурога живота, а нарочито са његовим посетама „Павиљону на језеру“, где је имао као задатак да прикупи техничке податке за Менахем ефендију, а нарочито је био у противности са свим оним што је имало везе са убиством Николаја Меликова. Мур је сваки дан по новинама тражио врло ретке вести које би могле да расветле овај догађај. Приликом погребца Руса из Бакуа Мур је пажљиво прочитао имена лица која су отприлике тело на гробље. Било је описано очајање удовице до детаља. Хтела је да скочи у раку у коју је спуштен њен муж. Како је почео да се занима питањима о петролеуму од како је постао саветник оних људи из Багдада, Мур је сазнао да је Меликов играо врло важну улогу у друштву Манташев и Лианосов у Северном кавкаском друштву. Меликов је оставио велико богатство и ако су петролеумски извори били у рукама болшевика.

Било је више претпоставка о разлозима убиства Меликова: можда је убица хтео да се докопа великих сума новца, које је Меликов имао обичај да држи код себе. С друге, опет, стране није била искључена могућност освете: убијени је имао много непријатеља и то у исто време и међу присталицама старе Русије и међу новонајдима. Све су симпатије биле на страни несрећне удовице; о Татјани ни речи.

Мур осети неку врсту задовољства што убица још није ухваћен и што је Татјана, за време од како он није био код њих, избегла досадној радозналости. Ништа није могло да открије ову мистерију, у коју (Мур је уобразио) треба он сам да продере. Он је ишао поузданим кораком, дигнуте главе, као какав богаташ који има само да одрешу кесу којој сви слажу. Ово поверење у себе самона охрабрило га је да опет оде Надежди Сергејевној. Његове прве збљне потпуно су ишчезле; није више зазирао од познатије што би га нашла на месту злочина, нији је извршила остао непознат.

Мур се задовољно насмешно када му је нови кратар отворио врата; стари је отпуштајући што на дан убиства није био довољно сигуран. Други један сауга, опет непознат, унео је Мура у мали салон, где је госпођа Меликов примала изјаве саучешћа. Она је била с пријатно, али са толико елеганције да је изгледала као да ће да даје а не да прима изјаве симпатија. У овоме тренутку баш је покушавала да умири једну даму која је брисала сузе марамом с црним оквиром. Један господин поред ње добио је по наредби своје столице руком обученом у беспрекорну сиву рукавицу.

Мур учини покрет као да хоће да се повуче. Није очекивао да ће кога затећи код Надежде Сергејевне. Али га млада жена дочека с упадљивом љубазношћу и представљајући пустила га је да он сам рекне своје име. Затим је говорила о њиховом старом пријатељству и то тако природно да се морало веровати да говори истину. Чувала се да не потсети на посету коју јој је Мур учинио на дан злочина.

— Како сте љубавни што сте дошли, господине Антоане, јој је то име постало већ фамилијарно. Изволите сести. Желите ли шољу чаја? Вода у самовару још је врућа.

И разговор се настави. Иако је био без везе ипак је текао врло живо. Надежда је уграбила да Мура обавести и о два друга личностима.

Господин који је био обучен с великим разумевањем, био је принц Јонел Родина. Контеса Ајагалад — тако се звала друга особа — прогласила га је за последњег правог парижанина.

Мур је био изненађен његовим перфектним изговором француског језика, јер му је име откривало румунско порекло. Он је имао утисак као да га је већ једанпут видео испод блештавих реклама на Плас Пигал, пред дансингом. Мора бити да је увек закићен гарденијом у рупци од капута; његова ретка коса брижљиво је била подељена раздељком; лице брижљиво неговано, било је уморно бледо; имао је стакласт поглед под полуотвореним капцима.

„Правна фигура од воска, мислио је Мур. Шта он тражи овде у кући Николаја Меликова?“

Као да је чула ову мисао, Надежда му рече:

— Ми много дугујемо кнезу Јонелу.

Па окренувши се фигури од воска до-
даде:

— Ви се свакако сећате онога гала вечера у Опери када смо се срели и познали? Николај је био те вечери врло весео; као да га гледам како вас је увео у нашу ложу.

При помени покојника контеса Ајагалад поново зајеча.

— Како диван човек; рече.

— Болшевици имају његову смрт на души, изјави принц.

— Да је само десет људи у Европи као што сте ви, дрскост тих разбојника била би већ угушена, рече Надежда.

И она се насмешни сагнувши главу; трудила се, свакако, да очува добар утисак који је учинила на овога привилегисаног посетиоца.

— Ви сте познавали нашег драгог покојника? запитала контеса меланхолично.

Није било лако објаснити односе Мура с тим човеком из Бакуа. Надежда обрну разговор:

— Зашто нам нисте долазили тако дуго? запитала је, а то је могло уједно да послужи као одговор на оно прво питање.

Мур пошрвене и поче говорити о својој великој заузетости и није могао избећи да учини алузију на свој положај делегата при једној страниој делегацији.

— Ах, господине дипломате, рече принц Родина, сад је угодно време за вас.

И он поче говорити о величини британске империје; а како је чуо да се помиње Багдад, веровао је да пред собом има делегата какве домине. Мур је још увек с муком могао да прати разговор између више говорника на француском језику, те није уграбио прилику да их у разговору о себи испразњава. У друштву са фигуром од воска и најобичније речи мењале су своје значење.

Удовица Николаја Меликова осећала је исти утицај. Зашто је она прећутала Мурову посету на дан убиства? Зашто је она, с толико труда, избегавала све што је, по њеном мишљењу, Муру могло бити непријатно? Зашто се према њему понашала као према староме познанику, када су се свега једанпут видели? Зашто се она трудила да

прећутно створи између њих неку врсту компликованости? Њега обузе страшна сумња: да нема она интереса да што више очува мистерију која је окружавала убиство њена мужа?

Ова сумња се још више појачала када се Надежда опростила од осталих гостију и вратила се њему. Она их је била испратила до предсобља. Чуло се још неколико јецанја, један подубац, а затим полугласан разговор с принцом:

— То је немогућно, рече Надежда. Кућем вам се, стрпите се још један дан, само још један дан.

Она се вратила у собу раширила обе руке према Муру.

— Добар је Бог! узвикну. Знала сам да ћете опет доћи, а знала сам и да ћете ми помоћи.

Мур је чекао овај тренутак с нестрпљењем. Није још уграбио да пита за Татјану; није се усудио то да учини у присуству контесе и принца; а они опет нису ни поменули ћерку Надеждину.

— Седимо, рече госпођа Меликов. Бучи ми глава. Тако ми је мило што смо сами. Ваше ми пријатељство тако годи.

— Па изгледа да баш не оскудевате у пријатељима, рече Мур; они имају преча права од мене.

— Варате се. Они ми се ништа нису нашли у мојој несрећи, потврди она жучно.

— Контеса Ајагалад... отпоче Мур.

— Дивна је то жена, прекиде га Надежда. Кад она дође некоме да изјави саучешће имате живу муку да прво њу саму утешите; када се ма шта деси у њеном присуству, прво се њој мора указати помоћ. Немојте ми је помињати.

— А она фигура од воска? запиташе Мур. Она га погледа без речи.

— Хтедох рећи румунски принц.

— Ах, да. Принц, рече она абурено. То вам је читав историја.

Мур се узнемири. Каква је то историја могла бити? Зашто Надежда о томе ћути?

Он је запиташе:

— Принц ваљда заступа наше интересе у Кавказу?

— Дабоме, одговори удовица.

— Он вас чува од непотребних истраживања...

— Да.

— Он вас заступа пред француским властима?

— За то нема потребе.

— Па зашта ће вам онда? запиташе Мур подижући и неприметно глас.

Надежда се изгледа нешто устезала пре него што је одговорила.

— Принц треба да узме моју ћерку.

— Фигура од воска? повика Мур, немогући да сакрије своје изненађење и ужас.

Госпођица Татјана је вереница те фигуре од воска?

— Тек што није, него не може још да се одлучи: једнако одлаже.

Он се пакосно насмеја. Дакле то специјално издање било је намењено принцу, та полутама у соби, те панталке око ње, ти часови примања!... Мур је дрхтао од једнако је увиђао да он нема права да се у то меша. Надежда му је врло брзо изгледала фамилијарна, и ето он сада говори као пропасти кандидат.

— Градите ме, рече Надежда, презирите ме, али ћете ми помоћи...

— Ја да вам помогнем, протестовао је

често. Ко дакле има права да рајску птичицу држи у кавезу?

— Сам Бог вас је послао, то сам осетила од првога тренутка. Ви ћете ми помоћи и говорити с Татјаном.

— Ја?... С Татјаном?... мрмљаше Мур.

— Ја сам уверена да ћете ви умети рећи што треба. Ја то не могу, а то је тако потребно, у толико више што је Николај Петровић умро. Ја не знам да ли је Татјана сазинала за смрт свога оца, јер њено ћутање је потпуно неразумљиво. Ја увек облачим белу хаљину када идем к њој. Потребно је да јој рекнете истину. Ја не могу. Ја сам тако несрећна.

Тронутост с којом је Надежда говорила о себи изазва код Мура гађење.

— Па ваша се несрећа мене најмање тиче рече сухо.

— Да одговори Надежда, гледајући га право у очи. Ви бисте хтели да изгледате груби, али ви сте добри, господине Антоане, и несрећа других не може вас оставити равнодушним. Усуђујете ли се да тврдите да нисте дошли само зато да говорите с Татјаном?

Мур се осети демаскиран. Чудно држање Надежде изазва код њега сумње. Пошто се осетила погођена, она додаде полугласно:

— Ја сам невинна, моје су руке чисте исто као и ваше.

Треба ли јој то веровати? Нашто ти протести? Нашто то наваљивање да створи између њега и себе ту везу?

— Нико не зна када сте ви прошли пут ушли у нашу кућу, додаде она.

Мур је био на мукама; метну шаке на лице да би скрио мучни израз.

— Татјана вас чека, рече удовица. Ваљда ће се решити пред вама да говори. Она нас не може више да види... Она ми затвара врата пред носом, мени, својој мајци. Али ваше присуство, ваш начин како је слушате кад говори, одрешите јој језик. Идите говорите с Татјаном: ја у вас имам поверења.

Мур јој ништа не одговори, али се упути у мрачну и усамљену собу, о којој је тако често и много мислио.

(наставак у наредном броју.)

Мур са одбијањем, да вам помогнем да тако што учините?

— Ви ћете ми помоћи, рече она јогунасто. Ви ћете учинити са своје стране све што можете да помогнете Татјани и да јој прибавите поддршку и омогућите луксуз без кога она не може.

Надежда је изгледа приметила да Мур попушта. Он се сети Лорете и свих мука које је она издржала. „Бити сиромаш то је исто што бити у кавезу“, говорила је она

КЊИЖЕВНИ

КОНКУРС „ИЛУСТРОВАНОГА ВРЕМЕНА“

Уредништво „Илустрованог Времена“ расписује свој Конкурс за најбољу причу којој је аутор дама.

Тема потпуно слободна. Прича не сме бити дужа од две стране овога листа.

Прва награда: Поклон највећег стоваришта береничких и свадбених накита М. Т. Стефановића, дорског јубелира, Кнез Михајлова улица бр. 10.

Златан женски сат с емаљом,

Друга награда: 500 динара,

Трећа награда: Бесплатан лист за годину дана.

Остале ненаграђене приче, које заслужују да буду објављене, хонорисаће се редовним хонорарима.

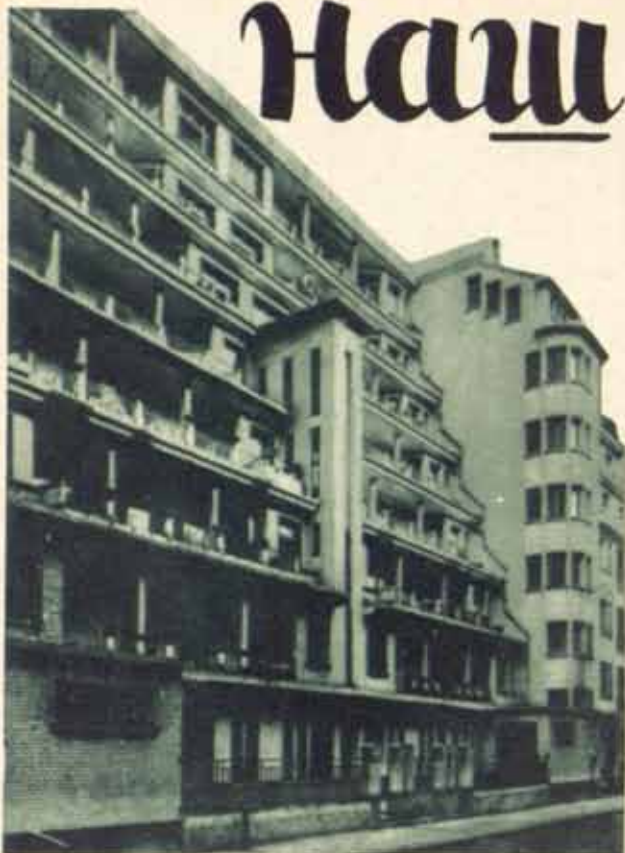
Рукописе слати уредништву анонимно и приложити запечатен коверт у коме је написано име писца или псеудоним. Наслови награђених прича биће објављени у нашем листу и у „Времену“ и награђени аутор биће позван у редакцију ради отварања коверта у његово присуство.

Рок за подношење рукописа 15 мај 1930. закључно.

Резултат конкурса биће објављен 1 јуна.

Награђени и примљени рукописи биће штампани онако како их писац поднесе, ћирицом или латиницом.

Имена чланова жирија биће накнадно објављена.

Модерна париска архитектура

Зграда за издавање, подигнута у улици Амир, по плану архитекте Анри Собажа.

Модерно домаћинство

Док је још реч о пећима, није на одмет поменути још неке практичне савете који имају везе.

У последње време све више преовлађују и код нас кухињске пећи које се ложе угљем. Нарочито зими, када су прозори на кујни затворени, треба увек пазити на каквоћу угља који се гори. Бодји а скупљи угљ, увек је јевтинији, од јевтиног и рђавог: прво зато што мања количина доброга угља даје већу топлоту а мањи пепео, а друго зато што добар угљ заузима мањи простор и мање се труни.

Као и собне пећи, и кујнске које се ложе угљем, морају се често чистити. Приликом вађења шљак и пепела треба обратити нарочиту пажњу да се пепео не прашини и пада у јело и да се штетни гасови што мање осећају. Једна влажна крпа, којом се покрије суд у који се меће пепео, довољна је да све то спречи. (в. доњу слику).

добро

Наш дом

Јеловник

За надућу недељу

Свај јеловник издати је за грађанску кућу за четирин особе нормалнога исхрана. Необичнија јела описана су.

НЕДЕЉА

РУЧАК: Пудинг од рибанца. (Надмостојати на масти $\frac{1}{2}$ кг. купуса рибанца са мало бибера и црвене паприке. Засебно испржити 1 главицу исечена лука са једном великом шолом пиринча на затим то скупати обилерити и осолити. Када је то готово реба се у модлу наизменице ред пиринча, ред шунке, ред купуса до горе, па све се то залије с два лити милерана и метне се у пећ (перну) један сат.)

Јагњеће печење са зеленом салатом.

Пита од чоколаде. (Од $\frac{1}{4}$ кг. бутера направи се тесто као за «бугер-таг» па се подели на два дела. Једним делом се обложу мањим блатом и по дну и са стране. Засебно се унуту шест куманаца са шест кашика шећера, а томе се додају три штангле о-мекшане чоколаде и $\frac{1}{4}$ кг. млећених бадева. На крају се направи пена од 6 беланава, помеша се и све се сипа на тесто у блату и преко тога метне се она друга расуљена половина теста. Премаже се јајетом и кад је печено поспе се ситним шећером. Сече се на куманије коцке. Једе се и топло и хладно.)

ВЕЧЕРА: Јагњећа чорба. Крокет од мозга са пиреом од кромпира и салатом.

Пита од чоколаде (од ручка). Трошак око 100 динара

ПОНЕДЕЉАК

РУЧАК: Говећа супа. Келс с куданом говећиниом. Воће.

ВЕЧЕРА: Језић у сосу од бела лука. Резанци с грисом.

Трошак око 10 динара

УТОРАК

РУЧАК: Крофне пуњене сеџаном шунком. Телеше шницле у сосу са грашком. (На истој масти на којој су печене шницле, направи се зрна заприша, дода се мало бибера и напие суном. Када проври скупити унутра пржене шницле и грашак из масти кутити конзерве). Компот.

ВЕЧЕРА: Спадаћ купус са бугером и милераном у пећи (као шпаргле). Свинске крменадле на жару. Воће.

Трошак око 80 динара

СРЕДА

РУЧАК: Рибња чорба. Бучен од рибе. Сир.

ВЕЧЕРА: Пуњена јаја. Телеше печење са салатом.

Трошак око 85 динара

ЧЕТВРТАК

РУЧАК: Потаж од пасираног мозга са кнедлама од мозга. Пилешки пилећ. Сир.

ВЕЧЕРА: Фасиране шницле од пилетине. (Измеле се пекљено месо од једне ковиши и справи исто као и обичне фасиране шницле. — У то је било пријатан сос од печурака). Салата.

Пудинг од бадева с прелифом од чоколаде.

Трошак око 90 динара

ПЕТАК

РУЧАК: Тон-конзерва са кромпиром, као салата. Пасуљ пребрна са зејтином. Зелена салата.

ВЕЧЕРА: Цео смуд пржен на зетину. (Очишћен смуд, осолан и убазан у брашно, спусти се у брзо зејтин и тек када се једна страна добро (реш) испече, окрене се друга. Сервира се цела риба.) Разне салате. Резанци с орасима.

Трошак око 88 динара

СУБОТА

РУЧАК: Палачинке са сиром и спанаћем. (Добро печене палачинке, пет до шест комада, пуње се куданом сеџаном спанаћем и сиром, прелију с два растопана јаја и мало млека и пеку у перни. Свински жар на подварку. Воће.

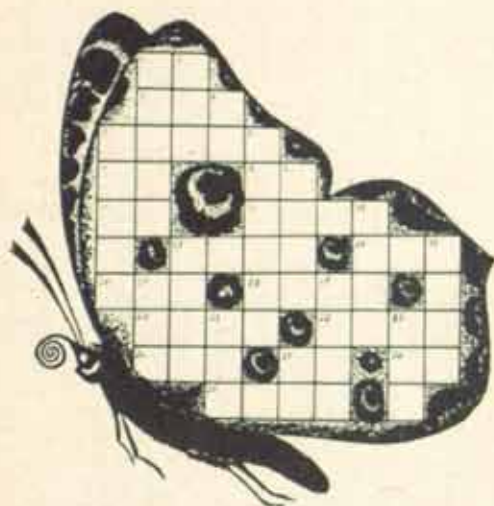
ВЕЧЕРА: Француски кромпир с кобасицама и јајима. Хладан свински жар. Италијанска салата. Индијске крофне с обрстом.

Трошак око 85 динара.

Наградне загонетке „Илустрованог Времена“

Свака наша загонетка биће награђивана са три награде, а да би се оне добиле потребно је да читаоци пошаљу уредништву тачно решену загонетку и да поред тога назначе колико ће тачних одговора бити. Три тачна одговора који најприближније буду предвидели број тачних одговора биће награђени. Уредништво ће одговоре примати за десет дана од дана изласка листа. Записани одговори неће се узимати у обзир. На Роберту треба ставити: Уредништво Илустрованог Времена, и залепити купон који носи број загонетке. Одговори без овог исчека неће се узимати у обзир. Напомињемо да се сваком послатом решењу мора приложити тачна адреса (занимање, место, улица и број куће).

Загонетка бр. 4

С лева на десно:

1) Река у Италији. 3) Мера. 5) Укус пића. 7) Домаћа животиња. 8) Предлог. 10) Пакао. 11) Оно што је недељиво. 13) Води бригу о деци. 14) Песма. 16) Острво. 18) Град у Румунији. (Банат) 20) Професија. 22) Превозно средство. 24) Без оде-ла. 25) Свеза. 26) Заменица. 27) Елемент.

Од горе на доле:

1) Потомство. 2) Део главе. 4) Кожица опрема. 5) Планина. 6) Јужно воће. 9) Ре-он једног места. 12) Љубитељка женског пола. 13) Пакет у меком завоју. 15) Ку-хињска посуда. 17) Део године. 19) Врста коња. 21) Турски спахија. 23) Део обуће. 25) Зачин.

Решење загонетке бр. 1

С лева на десно: 1) патка, 5) Илија, 9) из, 10) идилла, 12) пр, 13) тканина, 15) ка-ра, 17) сноп, 19) Ана, 20) ето, 22) али, 23) обор, 24) сито, 25) ода, 26) ага, 28) Ева, 30) раио, 32) омот, 33) табарка, 36) ас, 38) заман, 39) ка, 40) кајас, 41) колос.

Одозго на доле: 1) писка, 2) аз, 3) кика, 4) ада, 5) или, 6) ланс, 7) ја, 8) Арапи, 11) инат, 13) трабант, 14) анате-ма, 16) анода, 18) олово, 20) Ера, 21) оса, 25) ортак, 27) грам, 29) атлас, 31) оаза, 32) окно, 34) бас, 35) рак, 37) са, 39) ко.

Број тачних одговора на ову загонетку био је 64. Према томе, награде добијају: Једногодишњу претплату Јован Ф. Арсе-нић, економ болнице, Крушевац; полуго-дишњу претплату Рад. Н. Савић, Милоше-ва ул. 12 из Шапца, тромесечну претплату Војислав Поповић, ученик 5. разреда гим-назије, Кнез Милетина 27, из Београда. Ове награде почиње да се шаљу награди-шима од овог броја.

Моле се сви ревизори и накнадни претплатници који су се накнадно обратили за први број да се стрпе док се не врате непродати бројеви, пошто за сада у Администрацији нема ни једнога броја.

Проблем бр. 4 од М. Ј. Мајера

мат у два потеза.

Решење проблема бр. 1.

1. Ld5 — g3.

Решили га: г. Мх. М. Динић, шеф же-л. станице, из Демир Капије; г. Симеон М. Реферда, саобраћ. чиновник из Д. Капије; г. Родољуб Стакић из Краљевине и г. А. Кујовић шеф же-л. станице у Ср. Митровици.

Многи шахисти су нам послали реше-ње тог проблема, али су га само гореспо-менути правилно решили.

Треба читаоци да имају у виду да до-носимо само првокласне проблеме у два потеза и да је приликом решавања потреб-но изнати све могуће варијанте да би се могло видети да ли је проблем правилно решен. Неколико варијаната није увек до-вољно:

Постоји књижица, која поучава, како ваља резвати приликом решавања про-блема у два потеза. Она се може добити у свима нашим књижарама и код писца (до-ле потписани).

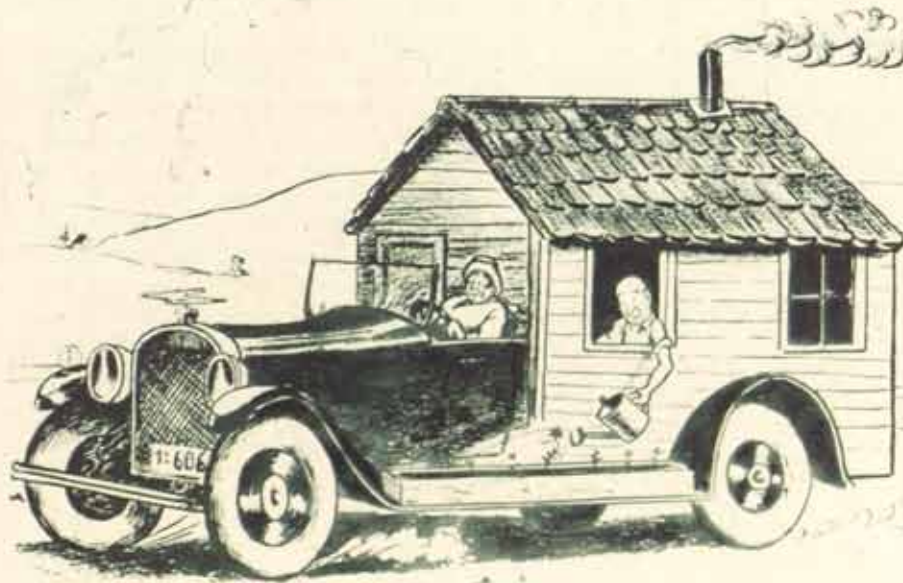
Једна анегдота о шаху

Довосямо лепу анегдоту, коју помиње у својим делима римски философ Сенека.

Каније Јулије, врло угледни човек, по-свађао се са царем Калигулом и при ра-станку му је свирепи цар довикнуо: „Знај да ће се ово по тебе зло свршити, осудио сам те на смрт“. Каније му само рече: „Хвала ти милостиви царе“. После тога и-мао је Каније да чека на извршење смртне казне пуних десет дана, али то њега ни најмање није узнемиравало. Тешко је ве-ровати, шта је он за то време говорио и радио и како је био спокојан. Када је до-шао центуријан (капетан) да га са оста-лима изведе на губилиште, он је баш и-грао латринкуле (римски шах), центури-јан га позове, а он изброји фигуре и рече своје партнеру: „пази, немој после моје смрти да лажеш да си ти победио“, па се онда обрне центуријану и рече му: „ти си ми сведок да сам са једном фигуром био јачи“.

Горњу анегдоту нисмо нашли помену-ту ни у једној књизи шаховске литературе, те ће шаховски свет за њу много имати да благодари нашем научнику г. Др. Весели-ну Чајкановићу професору београдског Университета, који ју је нашао у својој великој библиотеци и који је на њу обра-тио пажњу.

Ј. М. Одавија.

Она је хтела аутомобил, а он кхлх, па су се овако погодили.

Чекај ме...

Повлачећи се одушевљена успехом у кулисе, сретох пред вратима моје гардеробе позоришног портира, који ми предаде раскошну киту јоргована и једно мало, љубичасто писамце.

Слутила сам да је од њега и, тога часа, један сладак немир обузе ми душу. Похитала сам да се што пре нађем усамљена у својој гардероби. Отворила сам писмо, брзо и нервозно, чупајући ноктима завој који је крио садржину. На парчету малог картона исписане су биле само две речи: „Чекам вас!“

Имала сам још један чин, још један излаз. Бескрајно ми је било дуго чекати да се још једном завеса спусти и одвоји ме од публике, која ме више није могла загрејати својим аплаузима и симпатијама. Одиграла сам и последњу сцену, незадовољна сама собом, јер сам се осећала расејана и више узбуђена него што је то рола и-

зискивала. Публика је ипак била задовољна и непрестано ме изазивала, не слутећи колику ми неправду чини одлажући крај, који сам ја тако нестрпљиво очекивала.

Гардероберка, помажући ми да се демаскујем, причала ми је, по старом обичају, позоришне новости и интриге, које нисам била кадра сада ни чути ни разумети. Моје ухо чуло је само тајанствено, тихо шапутање оних двеју речи, исписаних на љубичастом парчету папира, које сам сад већ суревњиво сакрила у недра.

Он ме је чекао. Ишли смо једно крај другог не говорећи ни речи, осећајући можда да би свака реч била недовољна, слаба, бледа и кадра да оскрнави оно што се тога часа рађало у нашим душама.

Вече је било ведро и топло, ма да је већ настала дубока јесен. Позори на мојој вили били су осветљени.

— Зар ваши у кући још не спавају? — рече. То су биле његове прве речи.

Пред вратима ми пружи руку да се опростимо али сам, из његовог погледа, јасно читала жељу да још остане крај мене, и ја га позвах да уврати на један чај.

Седели смо у мом љубичастом будуару и водили обичне разговоре, растргане и без везе. Очекивали смо једно од другог ону реч која је у нашим душама већ лебдела, али коју ни једно ни друго нисмо имали храбрости да искажемо. Ућутали смо, у малом салону настала је тишина, можда она тишина која је предзнак велике буре. И одиста, кад су нам се поглед и срели, из његових дубоких очију пламтео је жар запаљеног неба... Целим сам бићем задрхтала и утонула у читав свет нејасних сласти које су струјале целим мојим телом...

Кад сам се ујутру, после тешког уморног сна, пробудила, нашла сам на сточићу, крај постеље, једно отворено писамце. Била је то његова посетница, на којој су биле исписане само две речи: „Чекај ме!“

Ево већ десета година како га чекам. Била сам данас у цркви с мојом ћерком, јер данас је њен девети рођендан. Молила сам се Богу за њену срећу... И дубоко утонула у молитву, ја се као у неком заносу вратих у прошлост а пред замагљеним очима почеше ми се ређати сећања. Кад подигох поглед да се обратим иконама за утеху, спазих у очима светаца онај исти жар упаљеног неба који ми је пре десет година наговестио буру, и мени у томе часу поново зазвонише кроз душу оне кобне речи.

Задрхтах целим телом.

Оргуље засвираше „Аве Марија“, а ја се приљубих уз своје дете и осетих да ми се у душу поново враћа вера и снага да га чекам... Чекаћу...

АНА БРАНА.

За три сата од говора до грамофонске плоче

Грамофону се прориче велика будућност, ма да многи радиофили сматрају да ће га радио потиснути.

Колико су присталице грамофона у праву, ма да је и радио основно свет, показала је чак и лондонска конференција.

Говор енглеског краља чуо је цео свет преко радио, јер су моћни микрофони, стављени у салу ухватили сваку реч.

Међутим, на грамофон није седео скрштених руку. Добра организација спровела је такође свој „гласнопријемник“ у салу, који је био жишом везан за један аутомобил у коме се налазила цела лабораторија за снимање плоча. Чим је краљ Ђорђе завршио свој говор, ауто је одлетео у радионице, а три сата после тога, лондонске фирме грамофонских плоча, продавале су многобројној публици тај говор.

Присталице грамофона тврде да је преимућство плоча у томе што се оне могу обнављати и што могу служити као документ, али се противници теше јер, веде, да није било „гласнопријемника“ од свега не би било ништа.

Просечна дужина човечијег живота

Просечна дужина човечијег живота износила је пре француске револуције 28 година. Пре педесет година та се цифра знатно повећала и достигла до 36 година. Најзад данас се рачуна да је просечан живот код људи 38 година. Ово продужење просечног живота долази нарочито услед општег побољшања хигијенских услова живота, затим увођење разних вакцина, антисептика итд. утицало је такође знатно на то продужење. Нарочито се услед тих општих бољих услова живота смањила смртност код мале деце, а нарочито да је то утицало јако и на просечну дужину новечијег живота.

По енглеским статистикама смртност је највећа код кафеџија и келнера.

Сем ових има још неке професије, где је, по тим статистикама, смртност нарочито велика. Код тих професија, на 10.000 људи између 25 и 45 година, број смртних случајева за годину дана износи:

Касани: 122 смртна случаја;
Лекари: 116 смртних случаја;
Надничари што раде тешке послове: 111 смртних случаја;
Кројачи: 107 смртних случаја;
Обућари: 93 смртних случаја;
Надничари што раде лакше послове: 92 смртна случаја.

Најмања смртност је код свештеника разних вероисповести, и износи 46 смртних случајева, опет срачунато на 10.000 особа од 25 до 45 година.

Погледај му обућу па га пусти у кућу, или скарпологија

Постоје разни начини да познамо карактер једне особе. Графологија одређује карактер једне особе испитујући њен рукопис, а оснива се на вези која постоји између мозга, као седишта мисли и воље, и руке, која материјализује мисли у рукопису.

Кироманија има претензије да чита карактер и судбину по линијама руке (обич-

но руке, која је мање деформисана радом). Са кироманијом је у блиској вези кирогномија, то јест вештина распознавања карактера по облику руке.

Френологија испитује карактер и интелектуалне способности по склопу лобање. Испитивање карактера може се оснивати још и на другим запажањима (израз очију итд.).

Али Д-р Гаре, из Бала, дугогодишњим опажањима на својим пацијентима дошао је до закључка да се карактер једне особе може оценити и посматрањем — ципела. Тако сад имамо још један начин оцењивања карактера, особина и порока људи: Скарпологију. Д-р Гаре је дошао до закључка да потпетица и ђонове симетрично и равномерно излизани показују човека умереног, енергичног, доброг чиповника. Ако је пак спољна ивица јаче излизана од осталог дела ђона и потпетице, ово издаје човека тврдоглавог, самовољног, али човека од иницијативе. Кад су оне спољне ивице врло јако излизане није искључено да је сопствених ципела какав авантуриста.

Ваше огледало говори: „Улејшаће ти Елида!“

Морају се али употребити два крема: Elida Coldcream за чишћење и храњење коже преко ноћи. Elida Creme de chaque heure — који су хиљаде дама изабрале као најбољи крем на свету, — упија се одма у кожу, те изненађује са својим изванредним дејством. Кожи даје боју алабастра, за којом чежне свака дама.

ЕЛИДА КРЕМОВИ

Код слабих, неодлучних људи, и благих, скромних и нешто страшливих жена Д-р Гаре је констатовао да су унутрашње ивице ђонова и потпетице јаче излизане од осталих делова.

Најопаснији су људи код којих су у исто време јако излизане спољне ивице и врхови ђонова. У овом случају, по Д-р Гареу, сопствених таквих ципела је сигурно каква хула.

Свако од нас може својим личним опажањима да испита у коликој су мери тачни ови подаци скарпологије. Тако би изрека „погледај му обућу па га пусти у кућу“ добила нову и већу практичну вредност.

"Прогрес"

МАШИНСКО-ТЕХНИЧНО
ИНДУСТРИЈСКО-ПРЕДУЗЕЋЕ
А. Д.

I. Одељење за инсталације:

Инсталације централног грејања, канализације, водовода, хигијенског уређаја и вентилатора. Сви радови лимарске струке.

II. Одељење за обраду метала:

Израђује све послове грађевинско-обрабарске и уметно обрабарске струке. Механичка радионица за поправку аутомобила, мотора, машина, апарата. Посебна радионица за прецизну механику.

III. Одељење за обраду дрвета:

Столарска радионица за израду грађевинске столарије и намештаја са сопственом стругаром и 4 модерне парне сушионице за сушење дрвета.

Тојчидерски друм број 4

Телефон број 10-44

Друштво за Итало - Југословенску Трговину и Извоз А. Д. КАПИТАЛ ЛИРА 300.000—

Централа: МИЛАНО: Piazza Castello, 1. тел. 85-4-48 Телеграми: Jugital. —
Агенција ЗАГРЕБ: Гундулићева 23. I двор. Агент: ВИКТОР МОР.

Искључиво заступништво обих предузећа:

„Italtartar“ Consorzio Italiano Tartarico — А. Д. Milano
винска киселина

„C. I. F. A. C.“ Consorzio Italiano Fabbriche Acido Citrico
винска киселина

„L' APPULA“ Società per l' Industria chimica Italiana — А. Д. Milano
Уплаћени капитал Лира 40.000.000—
хемијско-индустријски производи

Aziende Chimiche Nazionali Associate (A. C. N. A.) — А. Д. Milano
Капитал Лира 95.295.200—
хемијски производи — боје — експлозивни

Società Elettrica ed elettrochimica del Caffaro — А. Д. Milano
Капитал Лира 21.000.000—
хемијски производи

Società Esercizio Oleificii — А. Д. Milano
Капитал Лира 10.000.000—
каљуи од зељинастих семена

„C. L. E. N.“ Compagnia Lampade elettriche Nazionali — А. Д., Pavia
Капитал Лира 3.000.000—
електричне сијалице

Вештачко ђубре и сировине за пољопривреду — Хемијски производи
за индустрију и фармакологију — Метали и минерали — Земалски производи.

Corsiglia & Hreglich, Genova КОРСИЉА И ХРЕГЛИХ, ЂЕНОВА

Канцеларије: Via San Luca 2/11 (4° р.) — Магацини: Darsena N.º 6. А.
Филијале: SAVONA, Via Paleocapa 3 (Тел. 507), и LIVORNO Via Montegrappa 8.
Телефони у Ђенови: 25.243 (канцеларије) и 25.464 (стан). Телеграфска адреса: „CORSIGLIACOMP.“

*Поморски снабдевач за машине, лађе и храну — Сопствени
магацини — Увоз-Извоз — Снабдевач сировог и израђеног дрвна.*

Једини поморски снабдевач у Ђенови свих југословенских поморских друштава:

Атлантска Пловидба Иво Рачић, а. д.

Дубровачка Паробродска Пловидба а. д.

Јадранска Пловидба а. д.

Акционарско Бродарско Друштво „Оцеаниа“.

Југословенско-Американска Пловидба а. д.

Прекоморска Пловидба а. д.

Прво Далматинско Трговачко Друштво.

Поморски снабдевач најбољих француских друштава.

